अस्नातो ब्राह्मणो राजंस्तस्याधर्म्मो गवानृतं । अशौचो ब्राह्मणो राजन् योऽश्नीयाद्ब्राह्मणैर्दिषु ।
ज्ञानपूर्व्वमथो लोभात्तस्याधर्म्मो गवानृतं । अर्थेनान्येन यो लिप्सेत्कर्म्मार्थैश्चैव भारत ।
आमन्त्रयति राजेन्द्र तस्याधर्म्माऽनृतं स्मृतं । अवेदव्रतचारित्रास्त्रिभिर्व्वर्णैर्युधिष्ठिर ।
मन्त्रवत् परिविश्यन्ते तस्याधर्म्मो गवानृतं ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ पित्र्यं वाऽप्यथ वा दैवं दीयते यत्पितामह । एतदिच्छाम्यहं ज्ञातुं दत्तं केषु महाफलं । १६२०
॥ भीष्म उवाच ॥ येषां दाराः प्रतीक्षन्ते सुवृष्टिमिव कर्षकाः । उच्छेषपरिशेषं हि तान् भोजय युधिष्ठिर ।
चारित्रनिरता राजन् ये कृशाः कृषिवृत्तयः । अर्थिनश्चोपगच्छन्ति तेषु दत्तं महाफलं ।
तद्भक्तास्तद्गृहा राजंस्तद्बलास्तदपाश्रयाः । अर्थिनश्च भवन्त्येते तेषु दत्तं महाफलं ।
तस्करेभ्यः परेभ्यो वा ये भयार्त्ता युधिष्ठिर । अर्थिनो भोक्तुमिच्छन्ति तेषु दत्तं महाफलं ।
अकल्कस्य विप्रस्य रौक्ष्यात्करकृतात्मनः । वटवो यस्य भिक्षन्ति तेषु दत्तं महाफलं । १६२५
हृतस्वा हृतदाराश्च ये विप्रा देशसंभवे । अर्थार्थमभिगच्छन्ति तेभ्यो दत्तं महाफलं ।
व्रतिनो नियमस्थाश्च ये विप्राः श्रुतसम्मताः । तत्समाप्त्यर्थमिच्छन्ति तेभ्यो दत्तं महाफलं ।
अत्युत्क्रान्ताश्च धर्म्मेषु पाषण्डसमयेषु च । कृशप्राणाः कृशधनास्तेभ्यो दत्तं महाफलं ।
कृतसर्व्वस्वहरणा निर्दोषाः प्रभविष्णुभिः । स्पृहयन्ति च भुक्तान्नं तेषु दत्तं महाफलं ।
तपस्विनस्तपोनिष्ठास्तेषां भैक्ष्यचराश्च ये । अर्थिनः किञ्चिदिच्छन्ति तेषु दत्तं महाफलं । १६३०
महाफलविधिर्द्दाने श्रुतस्ते भरतर्षभ । निरयं ये न गच्छन्ति स्वर्गञ्चैव हि तच्छृणु ।
गुर्व्वर्थं वा भयार्थं वा वर्ज्जयित्वा युधिष्ठिर । येऽनृतं कथयन्ति स्म ते वै निरयगामिनः ।
परदाराभिहर्त्तारः परदाराभिमर्षिणः । परदारप्रयोक्तारस्ते वै निरयगामिनः ।
ये परस्वापहर्त्तारः परस्वानाञ्च नाशकाः । सूचकाश्च परेषाञ्च ते वै निरयगामिनः ।
प्रपाणाञ्च सभानाञ्च संक्रमाणाञ्च भारत । अगाराणाञ्च भेत्तारो नरा निरयगामिनः । १६३५
अनाथां प्रमदां बालां वृद्धां भीतां तपस्विनीं । वञ्चयन्ति नरा ये च ते वै निरयगामिनः ।
वृत्तिच्छेदं गृहच्छेदं दारच्छेदञ्च भारत । मित्रच्छेदं तथाशायास्ते वै निरयगामिनः ।
सूचकाः सेतुभेत्तारः परवृत्त्युपजीवकाः । अकृतज्ञाश्च मित्राणां ते वै निरयगामिनः ।
पाषण्डा दूषकाश्चैव समयानाञ्च दूषकाः । ये प्रत्यवसिताश्चैव ते वै निरयगामिनः ।
विषमव्यवहाराश्च विषमाश्चैव वृद्धिषु । लाभेषु विषमाश्चैव ते वै निरयगामिनः । १६४०
द्यूतसंव्यवहाराश्च निष्परीक्षाश्च मानवाः । प्राणिहिंसाप्रवृत्ताश्च ते वै निरयगामिनः ।
कृताशं कृतनिर्द्देशं कृतभक्तं कृतश्रमं । भेदैर्य्ये व्यवकर्षन्ति ते वै निरयगामिनः ।
पर्य्यश्नन्ति च ये दारानग्निभृत्यातिथींस्तथा । उत्सन्नपितृदेवेज्यास्ते वै निरयगामिनः ।
वेदविक्रयिणश्चैव वेदानाञ्चैव दूषकाः । वेदानां लेखकाश्चैव ते वै निरयगामिनः ।